

(Бљесак.инфо 5.8.2010)

Неки дан је колега Шушњар (алиас Зирдум) са портала Поскок.инфо изрекао једну у низу “голих истина”. Да би истина била потпунија, цитират ћу његове ријечи из интервјуа којег је дао Посавском обзору: “Република Српска колико је год нетко мрзио била је предувјет плурализације код Срба исто као што ће хрватска федерална јединица донијети суштински плурализам Хрватима.

Не знам јесте ли примјетили али Република Српска је једини дио БИХ у којем је доминантна ратна странка изгубила власт и остала дебело потучена у опорби у неколико мандата. Код Хрвата и Бошњака на позицији су још увијек ратне странке. И то је врло јак аргумент зашто је хрватски ентитет потребан Босни и Херцеговини. Управо због релаксације друштва и због развоја суштинског вишестраначја и код Хрвата и код Бошњака.”

Да, морат ћете признати - сотонизирана и толико од многих омражена Република Српска била је предувјет да са власти сјаши прва од три странке које су народ из вишестраначја повеле директно у пакао прљавих ратова по гудурама и мрачним шумама Босне и Херцеговине.

„Свето Тројство“ изгубило је свог првог и најагилнијег члана чим се иоле стабилизирао српски ентитет, а управо је Милорад Додик био тај који је својим СНСД-ом у опорбу отјерао странку чија се ратна врхушка након тога разишла на четири стране – Неки у Хааг, неки у Београд, неки у опорбу, а неки под црну земљу. И још увијек памтим, а неки фолирају да су заборавили, како су у Сарајеву славили тада тог новог, младог, политичара, како је тај „наш човјек“ Додик добивао хвалоспјеве по федералним медијима, како је „увијек радо виђен“ гостовао у ТВ емисијама, како су му златоусто име ишчитавали, мислећ' ваљда да ће он чим прије укинути РС. Памтим још увијек драгог Мићу Додика, који је напрасно постао Лакташки шериф. Чим су видјели да му не пада на памет довести у питање Републику Српску. А понадали се били...

Алиби Федерација

Ма колико се то некима не свиђало, када су Срби, након свих крвавих ужаса, уоквирили свој ентитет у БиХ већина је аргумената тадашњег СДС-а пала у воду. Они су створили РС, али уједно створили и клопку за властиту политичку платформу. Приче о угрожености, мајоризацији, муслиманској трансферзали, опасности од грађанске (један човјек, један глас) Босне и Херцеговине одједном су се гласачима учиниле као ретроградне и смијешне, јер Република Српска је постала опипљив простор у којем се више Срби не морају ничега од наведеног бојати. Па су се тако и гласачи престали плашити, а поготово Бошњака, јер су исти углавном, након бруталног обрачуна и изгуравања остали с друге стране границе, у Федерацији. И док су се још увијек пушила згаришта сваком иоле паметнијем постајало је јасно да је Даутон дао Србима рам за њихову будућу слику у БиХ, рам унутар којег се, какво је да је, развило плуралистичко друштво, којему се и Бошњаци, а Хрвати поготово, морају барем на тренутак наклонити, јер, како рече и колега Зирдум, код њих су још увијек на власти исте оне странке које су водиле људе у рат и контролирале и људе и рат.

И у међувремену настали клонови тих странака, додао бих. И иако је Додик шеф раје у РС-у, не може се рећи да је РС чопоративно политичко друштво једне опције. Да, сви су они за РС, али има ту странака свакаквих усмјерења, од лијевих, центра до десних. И сви пушу у исту трубу, и сви се труде подапињати Сарајеву колико им је у моћи. А у Хрвата се све нагужвало да потезу од десног центра до крајње деснице. Зашто? Не зато јер се Хрвати рађају десничари (ух, што би неки вољели потписати ту тврдњу), већ зато што немају околности у којима би се развио плурализам. Хрвати немају РС, немају ни границе, ни натруху ентитета, једини плурализам је онај комични „држ“, недај“по ових пар жупанија. Али, зато имају неријешено национално питање и политичаре који су неспособни за одговор на то питање.

Оставимо ли по страни РС, Федерација БиХ (за сарајевски медијски ланац пуно здравији дио БиХ, што је јако упитно размишљање) је ништа друго него „алиби ентитет“ за СДА, СБиХ, оба ХДЗ-а и остале који партиципирају у власти на било којој разини. Каотична Федерација скупа са још каотичнијим кантонима је дивна излика за сваку политику која се у њој води, одличан додатак другом дежурном кривцу – Републици Српској. Тако су бошњачке странке за сваку аномалију у „већем ентитету“ аутоматски спремне оптужити Хрвате, а за сваку аномалију у читавој земљи – РС! Хрватски политичари, пак, пословично за све што не ваља у Федерацији оптужују већинске Бошњаке, и тако, знате већ како то хода.

Бошњачки Матрих

И притом се у Федерацији, за разлику од РС-а живи унутар једних граница, али се сањари о другима, тако да нитко више и не зна гдје смо и докле смо. И док грађани РС-а живе у презенту, у стварности границама омеђене Републике Српске, грађани Федерације живе у неком чудном футуру другом (Бошњаци) или у кондиционалу другом (Хрвати), пулсирају у аморфном простору властитих илузија. Не буди вам тешко, па мало вирните у Правопис хрватског језика и погледајте дефиниције наведених глаголских времена, има да спознате необичну подударност са стварним збивањима. Ако Срби тренутно имају чврст рам за властиту пројекцију, онда Бошњаци имају рам сачињен од илузија, а Хрвати немају чак ни слику!

Бошњачки политичари, наиме, скупа с гласачима и медијима, живе на меканом јастучићу илузија, неких властитих предоцби цјеловите БиХ, која у стварности уопће не постоји, нити ће постојати у догледно вријеме, али је притом њима једини истински пут и закон! И то закон о којем се не смије расправљати нити се дрзнути довести га у питање! Мора им се признати да су колективно упорни у том илузионизму, у том властитом Матриху, у том чудном коктелу Социјалистичке БиХ и Алијине БиХ. Понекад сам дојма да у тој матрици читава БиХ изгледа као онај потез од центра Сарајева до Хаџића, иако је јасно да, чим се макнеш 10 километара лијево или десно од коридора М17, та иста Босна, а поготово Херцеговина, нимало не сличи тој њиховој илузији.

Но, не маре они за то, важно је да имају притом дежурног кривца за разбијање свих илузија, Република Српска за причу о БиХ, а Хрвати за причу о Федерацији. И једни и други су фашисти по потреби, агресори по занимању, отимачи, пљачкаши, странци у „нашој“ земљи. Наравно, може им се тако, у околностима потпуно нејасне и недефиниране Федерације, као и специфичног стања на разини државе, ратне заоставштине и свих темпираних анимозитета, алибији су понуђени као на тацни. Али су, ипак, само алибији. Да је БиХ другачије уређена вјероватно би и алибија за политичаре било мање.

Овако, бошњачки политичари се уфају у цјеловиту БиХ, а реално (само се не види од Матрице) граде и шире свој, назовимо га Други ентитет, који је потенцијална најопаснија рак-рана за БиХ. Иако то по Матрици, наравно, не изгледа тако, и Бошњаци уређују свој дио БиХ само по својој мјери и све више и више нам се дијелови земље визуално удаљују и разликују.

Какви политичари такав и ентитет

Хрватски ентитет је невољена идеја. Срби су опрезни, јер би им могао поставити питање дијела територија РС-а (иако сумњам да постоји нетко спреман способан да их приупита), Бошњаци се аутоматски јеже на ту помисао, скривајући притом праве разлоге причама да је то подјела БиХ. Вјерујем да, лебдећи у свом кондиционалу другом, ни хрватски политичари који су тренутно на сцени благе везе немају какав би то ентитет требао бити. Али лијепо звучи кад се каже. И олакшава одговор на свако питање о властитој неспособности.

Уосталом, сваког дана се увјеравате у то да они благе везе немају ни о чему, осим што су свјесни да им је супер у оваквој Федерацији. Егзистирају у каосу, јер само ту и могу, уживају у фотељама, у атмосфери слабе критике још слабијег јавног мнијења, настале на психози страха од оних других, а коју су успјели створити након рата. Трећи ентитет би био можда краткотрајна слава за тренутну странку или странке са хрватским предзнаком, али би, што вријеме више буде одмицало, управо он постао омча око врата истима, јер би за властите грешке, а без алибија (који би нестали са трећим ентитетом) једноставно били пометени здравијом политичком опцијом.

Онда би се помало почели појављивати и сви они лијеви Хрвати, којих има таман колико и хрватских апстинената на изборима, а који тренутно немају за кога. Искрено, овакав ХДЗ БиХ, као ни онај други ХДЗ, као ни остале странке са хрватским предзнаком, не би се сналазили у Трећем, као што добро плутају у Федерацији.

У Трећем би било пуно теже оправдати безвезну полику. И зато га тек спомињу, али не раде на њему. Зато је Трећи наша илузија, као што је Бошњацима цјеловита БиХ по њиховој Матрици. И једно и друго су политички мамци. За гласачко тијело. И једно и друго као да постоје, негдје се и виде обриси истих, али није довољно за комплетну материјализацију. Нажалост и на срећу, зависи од куда гледате.

Хоћу Трећи, зар треба опет рећи?

Али, искрено, фамозни Трећи ентитет могао би бити аспирин за БиХ. Проблем је што тај ентитет не жели нитко од изравно заинтересираних, јер је он потенцијална опасност за разоткривање свих лоших политика и политичара задњих двадесет година, а о лоповима и сјецикесама да и не говорим! Ни СДА, ни СБиХ, ни оба ХДЗ-а, ни све сродне странке,

Два, три ентитета и готово!

Пише: Марин Буљан
недеља, 22 август 2010 21:12

једноставно не желе сценариј из РС-а, по којем је СДС избрисан с власти. Подјела Федерације или било каква подјела БиХ на три конститутивне јединице по националном кључу потпуно би уништила алибије којима се добивају избори свих ових година, потпуно би разоружала уњкаве политичаре и оставила би их голе пред публиком. И онда би се ваљда појавио неки наш јунак Нео. Али, какав Нео, какви бакрачи. Овако је многим најбоље. Не таласај!

Зато ће у федералним медијима и даље РС бити искључиво злочиначка творевина, настала на крви и геноциду (што наравно није неистина), сепаратистички дио БиХ, који жели отцјепљење од здравог (сиц!) дијела земље. Зато ће и Трећи ентитет бити то исто. Нека врста вируса, погрешке у Матрици. Никома неће пасти на памет споменути да је можда управо случај РС-а донекле једини прави пут за БиХ. Иако некима изгледа као задњи чавао у лијес БиХ, потврда оправдања геноцида, управо би подјела на три атара, чак и генерално неправедна, могла коначно прочистити БиХ. Прочистити је од устајалог зрака политичких флоскула, од смрада накупљеног свих ових година и коначно од већине алибија којима врхушка добива изборе свих ових година.

Наравно, дио тих алибија је неуништив и потиче из наших различитости, поглавито вјерских, али с тим би се још дало живјети. Иако многим пут до здравог уједињења, а преко претходне подјеле, изгледа прекомплицирано, ризикантно и као пут без повратка – вјерујте, стотину пута се показало да вриједи стара изрека „Около је ближе“.